

Бекітемін
«І. Жансүгіров атындағы Жетісу
университеті» КЕ АҚ, Басқарма
Төрағасы – Ректоры, з.ғ.д.,
профессор, Қабылдау
комиссиясының төрағасы
Е. Бурибаев

« 25 » 05. 2026ж.

**Білім беру бағдарламасы: 8D04104 – Іскерлік әкімшілік (DBA),
Білім беру бағдарламалар тобы: D072 – Менеджмент және басқару
докторантураға түсушілерге арналған түсу емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ**

№ 9 хаттама, 25.05 2026 ж.
Академиялық кеңес отырысында бекітілді

Талдықорған, 2026

1. Негізгі ережелер

Қабылдау емтиханының бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары негізінде 8D04104 – Іскерлік әкімшілік (DBA) білім беру бағдарламасына докторантураға түсетін тұлғалар үшін жасалды (өзгерістер мен толықтырулармен № 372, 26.07.2024 ж.) және «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕ АҚ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша оқуға қабылдау қағидалары Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 11 маусымдағы №30 шешімімен бекітілген.

8D04104 – Іскерлік әкімшілік (DBA) білім беру бағдарламасы бойынша қабылдау емтиханы күнтізбелік жылдың 21-25 тамыз аралығында университет базасында өткізіледі. Докторантураға қабылдау ағымдағы жылдың 28 тамызында аяқталады. Қабылдау емтиханын тапсыру күні мен уақыты, орны университет сайтында жарияланады.

Қабылдау емтиханы эссе жазудан және сұхбаттан тұрады. Қабылдау емтиханының нәтижелері 100 балдық шкала бойынша бағаланады, бұл ретте эссенің үлес салмағы 40 баллды, әңгімелесудің үлес салмағы 60 баллды құрайды және өткізілгеннен кейінгі күні жарияланады. DBA білім беру бағдарламасына түсу үшін шекті балл 50 балл болып табылады.

2. Қабылдау емтиханының мақсаттары мен міндеттері

Қабылдау емтиханының мақсаты – талапкердің докторантураға теориялық және практикалық дайындығын, білім, білік және дағдыларының дайындық саласындағы докторантура талаптарына сәйкестік деңгейін анықтау.

Қабылдау емтиханының міндеттері:

- 8D041 – «Бизнес және басқару» мамандығы бойынша D072 – «Менеджмент және басқару» білім беру бағдарламалары тобы бойынша теориялық негіздердің білім деңгейін тексеру;

- ғылыми-зерттеу қызметінің дағдылары мен қабілеттерін анықтау;

- оқу және ғылыми әдебиеттердегі тиісті ережелерге сілтемелермен жұмыс істеу қабілетін тексеру;

- ойлау мәдениетін, зерттеу нәтижелерін дұрыс рәсімдеу қабілетін анықтау;

- кәсіби функцияларды жүзеге асыруға байланысты мақсаттар қою және міндеттерді тұжырымдау қабілетін бағалау;

- арнайы кәсіби терминология мен лексиканы меңгеру деңгейін бағалау.

3. Докторантураға түсетін тұлғалардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Іскерлік әкімшілендіру докторы ғылыми атағын алу үшін ДВА докторантурасы бойынша білім беру бағдарламаларын меңгергісі келетін тұлғалар үшін білім берудің алдыңғы ең төменгі деңгейі магистр дәрежесі немесе бейіндік магистратураға теңестірілген жоғары арнаулы білім болып табылады. ДВА бағдарламасына кемінде 3 (үш) жыл жұмыс өтілі бар және жұмыс берушіден ұсыныс хат ұсынған тұлғалар қабылданады.

ДВА бағдарламалары бойынша докторантураға азаматтарды қабылдау тәртібі «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕ АҚ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша оқуға қабылдау ережесімен Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 11 маусымдағы №30 шешімімен бекітілген.

Үміткер докторантураға, сондай-ақ ғылыми-зерттеу қызметіне дайын болуы керек. Өтініш беруші заманауи зерттеу әдістерін жетік білуі керек. Сонымен қатар, үміткер келесі ғылыми және әдістемелік дағдыларға ие болуы керек:

Білу:

- заманауи тенденцияларын, бағыттары мен заңдылықтарын дамыту, отандық және әлемдік ғылым, экономика, бизнес және басқару;

Білуі керек:

- әлеуметтік маңызды мәселелер мен процестерді талдау, мақсат қою және экономикаға, бизнеске және басқаруға байланысты міндеттерді анықтау;

- экономикалық процестердің жаһандануына байланысты заманауи парадигмалар мен талаптар негізінде жаңа білім қалыптастыра білу;

Меңгеруі:

- бизнес-аналитика саласындағы құбылыстарды зерттеуге, талдауға және болжауға мүмкіндік беретін әдістемелік аппарат;

- қазіргі заманғы техникалық құралдарды пайдалана отырып, ұйым қызметінің басқарушылық, экономикалық, коммерциялық тиімділігін талдамалық есептеу дағдылары.

Келесі кәсіби дағдыларға ие болу:

- ғылыми-әдістемелік ақпаратты жалпылау, жүйелеу және талдау, сонымен қатар бизнес саласындағы жалпы тенденциялар мен бәсекелестік жағдайларды жүйелі түрде талдауға қабілеті болу;

- стратегиялық міндеттерді қоя білу және шеше білу, кәсіпорынның болашағына әсер ететін факторларды анықтай білу.

4. Эссе жазуға қойылатын талаптар мен критерийлер

Университеттің қабылдау комиссиясына құжаттар топтамасын тапсырған кезде оқуға үміткерлер 1000 сөзден тұратын «Қазіргі заманғы

менеджменттің ең маңызды мәселелері қандай» проблемалық-тақырыптық эссе ұсынады.

Ұсынылған эссе келесі критерийлер бойынша бағаланады:

Критерийлер	Дескрипторлар	Ұпайлар
Тақырыпты ашу тереңдігі (12 ұпай)	ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс пайдалана отырып, мәселе теориялық деңгейде ашылады: - толығымен; - ішінара; - жеткіліксіз.	8: 6-8 3-5 1-2
	мәселені ашу кезінде адамның өзіндік көзқарасы (позициясы, көзқарасы) көрсетіледі: - дәлелді; - жеткілікті дәлелді; - дәлелді емес.	4: 3-4 1-2 0
Дәлелдеу, дәлелдеу базасы (12 ұпай)	эссе тақырыбына сәйкес келетін ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерден дәлелдердің болуы: - толығымен жеткілікті; - жеткілікті; - жеткіліксіз.	12: 8-12 4-7 0-3
Композициялық тұтастық және презентация логикасы (8 ұпай)	композициялық тұтастықтың болуы, эссенің құрылымдық компоненттері логикалық байланыста: - жоғары деңгейде; - орта деңгейде; - төмен деңгейде.	8: 6-8 3-5 1-2
Сөйлеу мәдениеті (8 ұпай)	академиялық жазудың жоғары деңгейін көрсету (сөздік, ғылыми терминологияны, грамматиканы, стилистиканы білу): - жоғары деңгейде; - орта деңгейде; - төмен деңгейде.	8: 6-8 3-5 1-2
Ең көп ұпай саны		40

5. Сұхбат тәртібі және бағалау критерийлері

Сұхбат DBA докторантурасына түсу емтиханның міндетті бөлігі болып табылады және бейнежазбаны міндетті түрде қолдану арқылы, қашықтықтан жүргізіледі.

Сұхбат басталар алдында емтихан комиссиясының хатшысы үміткерді комиссиямен таныстырады, сұхбаттың басталғаны туралы хабарлайды және бейнежазбаны қосады.

Үміткер камераға сәйкестендіру үшін жеке куәлік береді..

Сұхбаттың ұзақтығы 20 минутқа дейін.

Сұхбаттың бағалау – барлық комиссия мүшелерінің жинаған ұпайларының қосындысының орташа арифметикалық мәнімен есептейді.

Сұхбат кезінде қойылатын сұрақтар үлгісі:

1. Неліктен Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университетін таңдадыңыз?

2. Сіздің академиялық және мансаптық мақсаттарыңыз қандай? Неліктен сіз осы білім беру бағдарламасын таңдадыңыз?

3. Біздің университет, білім беру бағдарламасы сізге осы мақсаттарға жетуге қалай көмектеседі?

4. Егер сіз оқуға түссеңіз, біздің университеттің дамуына қандай үлес қоса аласыз? Сіз өз тарапыңыздан біздің университетке не бере аласыз?

5. Егер сіз біздің университетке түссеңіз, сіздің алдыңызда қандай ерекше мүмкіндіктер ашылады? Сіздің ғылыми және шығармашылық әлеуетіңіз қалай ашылады?

6. Сіз таңдаған мамандықты үйрену тәжірибеңіз бар ма?

7. Неліктен академиялық бағытты өзгертуге шешім қабылдадыңыз? (егер сіз жаңа мамандық бойынша оқуға түссеңіз)

8. Сіз қандай қосымша курстарда немесе бағдарламаларда оқыдыңыз? Алынған дағдылар қалай қолданылды?

9. Сіз мақтан тұтатын сабақтан тыс жетістіктеріңіз бар ма? Олар туралы айтып берсеңіз

10. Сіз командада немесе жеке жұмыс істегенді ұнатасыз ба? Белгілі бір жобада топтық жұмыс кезінде қандай рөл атқарғыңыз келеді?

11. Сіз немен айналысасыз және жақын арада оқудан басқа не істедуді жоспарлап отырсыз? 10 жылдан кейін өзіңізді қай жерде көресіз?

12. Неліктен сіз осы мамандықты таңдадыңыз? Неліктен докторлық дәрежеге ие болғыңыз келеді? Кіммен жұмыс істегіңіз келеді? Өз салаңыздың дамуына қандай үлес қосқыңыз келеді? Сізді қандай ғылыми сұрақтар қызықтырады?

13. Сіз таңдаған бағытта мансапты қалай дамытасыз?

14. Егер сіз жоспарланған салада мансап құра алмасаңыз, қалай әрекет етесіз?

15. Сіз қандай зерттеу тақырыбын таңдағыңыз келеді? Неліктен бұл зерттеу тақырыпты таңдадыңыз?

16. Сіздің зерттеулеріңіз тиімді болады деп ойлайсыз ба? Олар қандай нәтижеге әкеледі? Қазіргі зерттеуші қандай болуы керек? Оны сипаттаңыз.

17. Біздің университет сізге ғылыми-зерттеу жұмыстарында қалай көмектесе алады? Осы тақырып бойынша зерттеулер жүргізу біздің университетке не береді? Неліктен бұл маңызды болуы мүмкін?

18. Интернеттің қазіргі қоғамдағы рөлін ашыңыз?

19. Экономикалық зерттеулер жүргізу үшін қажетті заманауи тәсілдер туралы не білесіз?

20. Қазіргі жағдайда бизнесті қалай ұйымдастырар едіңіз?

Сұхбатты бағалау критерийлері:

Критерийлер	Дескрипторлар	Ұпай саны
Мотивация	Таңдалған БББ бойынша докторантурада оқуға және белгілі бір ЖОО-ға түсуге арналған уәждерді дәлелдеу. Оқуды аяқтағаннан кейін кәсіби және жеке өсу перспективаларын көру: - толығымен дәлелденген; - ішінара дәлелденген; - дәлелді емес.	15: 11-15 6-10 1-5
Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пәндік саладағы ғылыми-зерттеу қызметі үшін қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибесін меңгеру: - жоғары деңгейде; - орта деңгейде; - төмен деңгейде.	18: 13-18 7-12 1-6
Шығармашылық	Стандартты емес ойлау, есептер мен ситуациялық тапсырмаларды шешудегі шығармашылық және балама тәсілдер: - толық көрсетілді; - ішінара көрсетілді; - жеткілікті түрде көрсетілмеген.	15: 11-15 6-10 1-5
Коммуникативтілік	Өз көзқарасын қысқаша, өкілді, логикалық, дәлелді түрде жеткізе білу, жалпылау және қорытынды жасау. Тілдерді меңгеру: - жоғары деңгейде; - орта деңгейде; - төмен деңгейде.	12: 9-12 5-8 1-4
Ең көп ұпай саны		60

Ұсынылған әдебиеттер тізімі

1. Адизес И. К. Управляя изменениями : произв.-практ. изд. / И. К. Адизес; [пер. с англ. В. Кузин]. - Санкт-Петербург, 2011. - 223с.
2. Адизес И.К. Развитие лидеров. Как понять свой стиль управления и эффективно общаться с носителями иных стилей = англ. Leading The Leaders: How To Enrich Your Style of Management and Handle People Whose Style Is Different From Yours. - М.: «Альпина Паблишер», 2015. - 259с.
3. Адизес И.К. Стили менеджмента. Эффективные и неэффективные = англ. Leading Management/Mismanagement Styles: How to Identify a Style and What to Do about It. — М.: «Альпина Паблишер», 2019. - 200с.
4. Адизес И.К. Управляя изменениями (англ. Mastering Change: The Power of Mutual Trust and respect in Personal Life, Family Life, Business and Society). - Санкт-Петербург, 2018. - 224с.
5. Барышева А.В. Инновационный менеджмент : учеб. пособие / А.В.Барышева, К. В. Балдин, М. М. Ищенко. - 3-е изд. - Москва : Дашков и К, 2012. - 384с.
6. Гончаренко Л.П. Риск-менеджмент / Л.П. Гончаренко, С.А. Филин. - Москва: КНОРУС, 2011. - 215с.
7. Джилад Б. Конкурентная разведка. Как распознавать внешние риски и управлять ситуацией : перевод. изд. / Б. Джилад. - Санкт-Петербург, 2010. - 320с.
8. Домбай К. Абырой менеджмент. Управление репутацией и PR. - Алматы, 2014. - 350с.
9. Игнатов В.Г. Теория управления: учеб. пособие / В.Г. Игнатов, Л.Н.Албастова. - Москва; Ростов-на-Дону: МарТ, 2018. - 463с.
10. Исаев Д.В. Корпоративное управление и стратегический менеджмент. Информационный аспект: моногр. / Д. В. Исаев. - Москва: ГУ ВШЭ, 2010. - 219с.

Мемлекеттік басқару
және менеджмент
кафедрасының меңгерушісі

Н. Сыздықбаева

Қабылдау комиссиясының
жауапты хатшысы

Ә. Мейрамбек